

U IME CRNE GORE

P.br.2884/22

OSNOVNI SUD U PODGORICI, sudija Nina Ojdanić, u pravnoj stvari tužioca Braslava Borozana iz Podgorice, Ul. Dalmatinska br.146, koga zastupa punomoćnik Dalibor Tomović, advokat iz Podgorice, protiv tužene Države Crne Gore, koju zastupa zakonski zastupnik Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa Crne Gore, radni naknade nematerijalne štete, vrijednost spora 10.000,00 eura, nakon održane glavne i javne rasprave, zaključene u prisustvu punomoćnika tužioca i u odsustvu uredno obaviještenog zakonskog zastupnika tužene, dana 13.06.2023.godine, donio je dana 12.07.2023.godine

P R E S U D U

I DJELIMIČNO SE USVAJA tužbeni zahtjev, pa se tužena obavezuje da tužiocu na ime naknade nematerijalne štete po osnovu nedjelotvorne istrage, kojom prilikom je u odnosu na tužioca povrijeđen član 3 Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i čl.28 Ustava Crne Gore, isplati iznos od 5.000,00 eura, sa zakonskom zateznom kamatom od dana 06.06.2022.godine, pa do konačne isplate, u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

II Tužbeni zahtjev se u preostalom dijelu preko dosudjenih 5.000,00 eura do traženih 10.000,00 eura, odbija kao neosnovan.

III Obavezuje se tužena da tužiocu na ime troškova postupka plati iznos od 408,38 eura, roku od 15 dana od dana pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

O b r a z l o ž e n j e

Tužilac u tužbi, podnescima i riječi na raspravi preko punomoćnika u bitnom navodi da je dana 09.10.2015. godine oko 03h:30min, sa svojim prijateljem i kumom, Radonjić Milanom sjedio u parku gdje su jeli, pili alkohol i glasno pričali, a sve u neposrednoj blizini stambene zgrade u kojoj Radonjić Milan ima stan. U toku njihovog glasnog razgovora, prišao je službenik Uprave policije u civilu, Dragoslav Bulatović, koji se legitimisao i tražio da se razidu sa tog mjesta. Tužilac je tada u alkoholisanom stanju vrijeđao ovo službeno lice, zbog čega je te večeri priveden u CB Podgorica, u pratnji policijskih službenika Milinka Dujovića i Draga Filipovića (saobraćajna patrola). Tužilac i njegov prijatelj Radonjić su bez opiranja ušli u policijsko vozilo i kasnije u Centar bezbjednosti Podgorica. Kako je tužilac bio pod uticajem alkohola, sjeća se samo da je po ulasku u CB Podgorica, bio vrijeđan od strane policijskog službenika, da je sproveden u jednu kancelariju gdje je ubrzo od grupe policijskih službenika, koji su naknadno došli (interventna jedinica policije), počeo da dobija udarce, nakon čega je izgubio svijest. Probudio se tokom jutarnjih sati (10:00h) dana 9.10.2015.godine, u prostorijama pritvorske jedinice, a uz jaku glavobolju i jake bolove po lijevoj strani tijela, sa povredama u predjelu lica i glave i u lijevoj nozi koju nije mogao da pomjera, već je koristio ruke. Istakao je da su službenici policije na njegov zahtjev prvi put zvali Hitnu pomoć 9.10.2015.godine u 12h i 20min, posle 8 sati od trenutka lišenja slobode, koja je konstatovala povrede. Istog dana je u 13h:19min, opet na zahtjev tužioca, izvršen njegov pregled u uregntnom centru, gdje mu je ortoped uradio imobilizaciju noge (nažalost doktori nijesu konstatovali i povrede na licu koje su bile nesporne). Prilikom suđenja u Sudu za prekršaje, zbog omalovažavanja policijskog službenika Dragoslava Bulatovica dana 09.10.2015. u 14h:30 minuta, neposredno nakon

što je doveden iz Urgentnog bloka sa longetom na nozi, tužilac se izvinio pred sudom za uvredu upućenu policijskom službeniku. Tom prilikom, sud nije konstatovao vidne povrede na njegovom licu kao i longetu na nozi, iako je to bilo očigledno. Takođe, službenici policije koji su prije i nakon suđenja u sudu za prekršaje preuzimali tužioca iz prostorija CB Podgorica, konstatovali su povrede glave, lica i noge. Dalje navodi, da je dana 12.10.2015.godine tužilac podnio krivičnu prijavu protiv policijskih službenika, zbog krivičnog djela zlostavljanje iz čl.166a st.2 u vezi st.1 KZ CG, zbog toga što je dana 09.10.2015.godine pretrpio torturu i prebijanje u prostorijama CB Podgorica od policijskih službenika, o čemu postoji nalaz i mišljenje vještaka sudsko - medicinske struke. Dalje ukazuje da je istoga dana tužilac podnio pritužbu Etičkom odboru Uprave policije sa molbom da ga obavijete o daljem postupanju po prijavi. Napominje da je dana 18.04.2019.godine krivična prijava odbačena. S tim u vezi, dodao je da je tek poslije više od tri mjeseca od podnošenja prijave državni tužilac saslušao tužioca (26.01.2016.godine) i svejdoka Milana Radonjića (27.01.2016.godine), na okolnosti pretrpljene torture u CB Podgorica, a sljedećih dana saslušano je pred ODT-om u Podgorici osam policijskih službenika i to Dragoslava Bulatovića, Milinka Dujovića, Draga Filipovića, Mila Baošića, Dragana Radinovića, Veska Vukajlovića, Željka Miranovića i Vojina Đukića (posljednja četvorica su pripadnici interventne policije). Dana 04.02.2016.godine urađen je nalaz i mišljenje vještaka sudske medicine o povredama tužioca, iz koga se konstatuje da su tužiocu povrede nanijete u ranim jutarnjim časovima dana 09.10.2015.godine u predjelu glave (jagodice i oka), lijevog koljena, grudnog koša (lijeva i desna strana), nogama, rukama i pendrekom. Posebno ukazuje da poslije višeg od 6 godina od podnošenja krivične prijave, tužilaštvo nije odlučilo po krivičnoj prijavi tužioca, iako se radi o skraćenom postupku, te da je shodno čl.256a st.3 ZKP, rok od mjesec dana za odlučivanje po krivičnoj prijavi. Napominje da je krivično djelo zlostavljanje iz čl. 166a st2 u vezi st. 1 KZCG, protiv neidentifikovanih službenika policije zastarjelo u februaru 2019.godine. Ukazuje i to da Konvencija protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni ili postupaka propisuje obavezu države da njeni nadležni organi neodložno izvrše nepristrasnu istragu svaki put kad postoje opravdani razlozi za sumnju da je akt torture izvršen na nekoj tertitortiji pod njenom jurisdikcijom (čl.12u vezi čl. 1). Ukazuje i da država garantuje svakom licu koje tvrdi da je bilo podvrgnuto torturi na nekoj teritoriji pod njenom jurisdikcijom pravo da se žali nadležnim organima spomenute države koje će neodložno i nepristrasno ispitati slučaj (čl.13). Prema utvrđenom tumačenju člana 3 Evropske konvencije o ljudskim pravima u sudskoj praksi Evropskog suda za ljudska prava, kada fizičko lice kredibilno tvrdi da je bilo predmet ophodjenja policije ili drugih sličnih subjekata koji rade u ime države, koje je predstavljalo povredu čl.3 Konvencije, dužnost domaćih vlasti je da sprovedu djelotvornu zvaničnu istragu. Smatra da je zbog nedjelotvorne i neefikasne istrage u pronalaženju napadača za zlostavljanje, tuženi je tužioca izložio nečovječnom i ponižavajućem postupanju, kršeći njegova ljudska prava na život, bezbjednost i fizički integritet. Kada nadležni državni organi na bilo koji način saznaju da postoji razuman osnov za sumnju (reasonable ground) da je izvršena radnja mučenja ili zlostavljanja na teritoriji u nadležnosti države, dužni su da sprovedu djelotvornu istragu. Tužilac je podnio ustavnu žalbu U-III br. 1760/18 1.10.2018. godine, zbog nedjelotvorne istrage torture koju je pretrpio. Dana 7.12.2020.godine, tužilac je podnio i predlog za prioritarno razmatranje predmeta. Po ovoj žalbi Ustavni sud je odlučio 23.06.2021.godine, a odluku izradio skoro četiri mjeseca kasnije,12.10.2021.godine, kojom je usvojio ustavnu žalbu i utvrdio da je podnosiocu žalbe, ovdje tužiocu, u postupku istrage ODT u Podgorici, u predmetima Ktn.br.587/15 u Kt.br. 293/19 povrijeđen procesni aspekt člana28. Ustava Crne Gore i 3. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Napominje da je nakon podnijete ustavne žalbe, Osnovni državni tužilac u prisustvu punomoćnika tužioca dodatno saslušao policijske službenike 17.4.2019. i 18.4.2019.godine odbacio krivičnu prijavu. Više državno tužilaštvo je nakon pritužbe

tužioca, dana 23.05.2019.godine potvrdilo odluku Osnovnog državnog tužilaštva. Imajući u vidu prethodno izloženo, tužilac ističe da istraga u konkretnom slučaju nije bila djelotvorna, brza, temeljna i nezavisno sprovedena od strane protivnika predlagača, pa je u cilju dokazivanja ove svoje tvrdnje izložio hronologiju događaja. S tim u vezi, najprije ukazuje da osobe nadležne za sprovođenje istrage i one koje istragu sprovode moraju biti nezavisne od onih koje su učestvovala u spornom događaju, što po stavu tužioca znači da nijesu dio aparata ministarstva unutrašnjih poslova, niti da odgovaraju tom ministarstvu. Ipak, Osnovno državno tužilaštvo je delegiralo identifikaciju izvršilaca istom organu - policiji, čiji su pripadnici izvršili zlostavljanje, zbog čega istraga nije bila nezavisna u skladu sa evropskim standardima i praksom ESLJP. S tim u vezi, ukazuje da sve i da su pripadnici Interventne jedinice policije bili odgovorni za zlostavljanje, opet su oni bili podređeni istom lancu komande-vrhu Uprave policije-kao i policajci kojima je bilo prepušteno da identifikuju počiniocce, pa tako nije obezbijedena nezavisna istraga u skladu sa evropskim standardima. Ističe da su se u ovom slučaju morale uvesti dovoljne zaštitne mjere, kako bi se ispunio zahtjev nezavisnosti što smatra da nikako nije učinjeno. Dodaje da je Evropski sud u predmetu Đurović protiv Hrvatske, predstavka broj 52442, presuda od 19.jula2011.godine, utvrdio povredu prava člana 3 Konvencije, zbog nedjelotvorne istrage i nedostatka nezavisnosti nadležnog organa, koji je sprovodio istragu, istakavši sljedeće: "Da bi istraga bila djelotvorna, potrebno je ne samo nepostojanje hijerahijske ili institucionalneveze, nego i praktična nezavisnost". Budući da su policijski službenici koji su provodili istragu bili podređeni istom zapovijednom lancu, kao i oni policijski službenici koji su bili podvrgnuti istrazi, mišljenja je da to dovodi do ozbiljnih sumnji o njihovoj sposobnosti da provedu nezavisnu istragu. Dalje, kada je novinar pretučen od strane pripadnika policije prilikom razbijanja demonstracija u Arzebejdžanu, Evropski sud za ljudska prava je utvrdio da nije bilo nezavisne, djelotvorne istrage, jer ju je sprovodilo isto odjeljenje policije, čije je pripadnike novinar optužio za zlostavljanje. Sud je utvrdio da je državno tužilaštvo, kao nezavisan organ, delegiralo veliki i bitan dio istrage - identifikaciju počinitelaca navodnog zlostavljanja – istom organu čiji su službenici navodno počinili krivično djelo, tj. njihovim kolegama zaposlenim u istom organu i zaključio da u takvim okolnostima, istraga policije o navodima o nedoličnom ponašanju njenih službenika ne može da bude nezavisna u datom slučaju. Takođe, uprkos upozorenjima oštećenih i nevladinih organizacija za ljudska prava, mišljenja je da se tužilaštvo držalo pasivno i povremeno urgiralo kod policije da identifikuje počiniocce zlostavljanja u istrazi za koje je ono, kao odgovorno, trebalo da se pobrine u skladu sa zakonom. Vlasti nisu preduzele razumne korake koji su im na raspolaganju da obezbijede dokaze koji se odnose na spornu situaciju. Prije svega, istraga zahtjeva preduzimanje svih koraka kako bi se obezbijedili svi relevantni dokazi, kao što su identifikovanje i razgovor sa žrtvama, osumnjičenima i svjedocima. Ukazuje da državni tužilac ne smije da donosi odluke samo na osnovu dokumenata ili informacija koje mu dostavi policija, čiji su pripadnici bili pod sumnjom da su učestvovali u zlostavljanju tužioca, već mora da pokaže spremnost da ih kritički ispita preduzimanjem nezavisnih koraka. Naime, istraga je u ovom događaju u potpunosti zanemarila osnovne dokazne radnje, kao što su ispitivanje službenih lica i njihovo suočavanje sa oštećenim, ovdje tužiocem, a što smatramo da je ODT moralo da sprovede. Posebno naglašava da se u svjedočenju tužioca navodi da su službenici sa njim razgovarali, tačnije da su mu se obraćali tokom zlostavljanja (vrijedali ga), što je ostavilo mogućnost njihovog eventualnog prepoznavanja na osnovu glasa. Međutim, tužilaštvo nikada nije pokušalo da djeluje u ovoj stvari, tj. da organizuje prepoznavanje kojim će uvidjeti da li tužilac/oštećeni po sluhu ili eventualno akcentu, može prepoznati one koji su mu se obraćali te večeri. Upravo je ova radnja ODT-a, za koju smatra da je jedna od ključnih dokaznih radnji, mogla da donese rezultate u ovom slučaju, pa možda i do identifikacije zlostavljača. Istraga nije smjela da zanemari dokazne radnje, kao što su suočavanje osumnjičenih sa oštećenim, jer upravo to svjedoči nedostatku temeljnog

pristupa vodjenja istrage. Iako su tužilac i njegov prijatelj ODT-u dali detaljne iskaze, te da prije ulaska u CB Podgorica nisu imali povreda, državno tužilaštvo nije sprovelo radnje prepoznavanja policajaca, niti njihovog suočavanja sa oštećenim, koji su, prema navodima oštećenih, pretežno učestvovali u zlostavljanju. ODT nije obezbijedilo da se odmah izuzmu snimci video nadzora iz prostorija u kojima je predlagač bio žrtva. Tužilaštvo nije obezbijedilo da se odmah izuzmu i snimci video nadzora iz prostorija gdje je priveden i saslušan tužilac i gdje se desio napad na njega (sobe P 38 i 39 i hodnik ispred ovih prostorija), dok je pribavilo snimke koji ne pokrivaju sporni prostor (ulaz u zgradu, centralni hodnik i dio snimaka iz pritvorskih prostorija). Smatra da posebno zabrinjavaju kontradiktorni dopisi Uprave policije (UP) i Ministarstva unutrašnjih poslova CG (MUP-a) u čijem sastavu je UP u pogledu postojanja video zapisa iz spornih prostorija gdje se po njegovim tvrdnjama desila tortura i mučenje tužioca. Tako u dopisu UP od 8.11.2016.godine, stoji da kamere nisu uopšte radile u spornim prostorima (kancelarije 38 i 39) od useljenja policije u zgradu CB Podgorica (to znači od 2010.godine). Iz dopisa MUP-a od 30.1.2017.godine, proizilazi da kamere rade u svim prostorijama CB Podgorica, ali da sada nije moguće preuzeti snimke iz spornog prostora (kancelarije 38,39 i hodnik ispred ovih kancelarija), jer sistem čuva snimke do 20 dana, a nakon toga vrši presnimavanje novim video zapisom. Ukazuje da je Unutrašnja kontrola tražila sporne snimke-video nadzor tek 30.10.2015.godine, 20 dana nakon događaja (9.10.2015.godine), da su selektivno dostavljeni snimci, dakle bez snimaka spornih prostorija gdje se desio incident i bez mogućnosti da se naknadno izuzimu. Smatra da pomenuto ukazuje na pristrasnost ODT-a u korist službenika Uprave policije koji su izvršili krivična djela zlostavljanja, odnosno nedostatak temeljnog pristupa vođenju istrage. Tužilaštvo i sud su u potpunosti poklonili vjeru policijskim službenicima; policijski službenici nisu prijavili krivično djelo, što je bila njihova dužnost. S tim u vezi, navodi da u presudi osnovnog suda K.br. 723/15, a koja je potvrđena presudom višeg suda Kž.br.727/20, sud zaključuje da su određena službena lica izvršila krivično djelo (mučenje i zlostavljanje), jer je okrivljeni postao žrtva torture u stanici policije-CB, dok svjedoci - policijski službenici nisu prijavili ovo krivično djelo, te da istraga o utvrđivanju zlostavljača nije djelotvorna. Međutim, iz neobjašenih razloga, sud takvom nalazu nije pridao nikakav značaj u pogledu formiranja uvjerenja o tome da je okrivljeni napao svjedoke bez ikakvog ozbiljnog razloga. Sud takođe ukazuje da četiri svjedoka, pripadnici JP, Đukić, Miranović, Radinović i Vukajlović, nisu bili sasvim iskreni, u dijelu da nisu vidjeli ko je zlostavljao tužioca, jer su očigledno željeli da zaštite sebe i kolege od krivičnog progona, te da je ovakvo svjedočenje bilo zakonito i dozvoljeno. Mišljenja je da ovakav zaključak suda nije prihvatljiv i zabrinjava jer on po mišljenju tužioca samo ohrabruje zlostavljače u uniformama, budući da svjedok mora o svemu da se izjasni, tim prije jer je dužnost službenika da prijavljuju krivična djela. Smatra da ako svjedok nije htio da odgovara na pojedina pitanja, to je moralo tako biti konstatovano, i to s razumijevanjem zbog čega to ne radi, da bi imao privilegovan status, umjesto da se olako koristi formulacija "nijesu bili potpuno iskreni", jer po njegovom mišljenju ovakva upotreba riječi otkriva pristrasnost postupajućeg sudije u korist državnih službenika, a na štetu okrivljenog, koji je, kako navodi, žrtva njihove torture. Dalje, napominje da je tužilac u spornoj situaciji bio u sjedećem položaju, opkoljen petoricom ili šestoricom službenika policije od čega su četvorica iz IJP, a kojima se kasnije priključio još jedan. Sud je u potpunosti prihvatio izjavu službenika da je tužilac bio sposoban da sa svojih 68 kilograma, čije zdravlje je dodatno ugroženo HCV virusom, ozbiljno napadne pripadnike IJP. U istrazi nije bilo hitnogpostupanja, a istraga mora da bude brza - ekspeditivna. U ovakvim slučajevima se posmatra da li su nadležni istražni ograni hitno postupili po prijavi zlostavljanja i mučenja ili su dozvolili neprimjerena kašnjenja. Zbog navedenog, ukazujući na praksu Evropskog suda za ljudska prava, predlaže da sud usvoji tužbeni zahtjev. U bitnom dalje navodi da preduzete radnje od strane nadležnih organa ne ukazuju na to da je istraga zadovoljila minimalni standard hitnosti. Posebno

zabrinjava činjenice da ODT od 16.2.2016.godine do danas, dakle poslije više od 6 godina, nije efikasno preduzimalo ikakve radnje, a što je potvrđeno presudom Ustavnog suda od 23.juna2021.godine. Odlukom Ustavnog suda (str.49) zaključuje se da od trenutka saznanja za navodno postupanje pripadnika Interventne jedinice, ODT nije "hitno" postupalo obzirom da je od izvršenja predmetnog krivičnog djela do dana odlučivanja po krivičnoj prijavi, protekao znatan vremenski period (više od 3 godine), pa usled nedostatka ekspeditivnosti u postupanju Ustavni sud nalazi neispunjenje pozitivne obaveze ODT-a, da poštuje i zaštiti procesni aspekt prava, iz čl.28 Ustava i 3 Evropske konvencije. Isti postupajući tužilac je u predmetima Ktn. br. 587/15 (Kt.br.293/19) zastupao tužioca kao oštećenog, dok ga je istovremeno u predmetu K. br. 723/15 gonio kao okrivljenog, za isti životni događaj, zbog čega smatra da postoje razlozi koji izazivaju sumnju u njegovu nepristrasnost. Naime, ističe da je istovremeno postupanje u oba predmeta suprotno standardu Evropskog suda za ljudska prava, kojim se propisuje da državni tužilac koji postupava po prijavi zlostavljača oštećene osobe ne smije istovremeno da bude zadužen predmetom u koje je ista osoba osumnjičena za krivičnodjelo u vezi navoda o zlostavljanju, kao što su napad na službeno lice (Boicenco v. Moldova, predstavka br.41088/05, 2006; Timofejevi v. Lavia, predstavka br.45393/04, 2012.). Takođe ističe da je tužilac dana 20.12.2019 podnio Zahtjev za izuzeće postupajućeg tužioca, imajući u vidu da je isti tužilac u vezi sa istim životnim događajem, radi opravdane sumnje u postojanje konflikta interesa. Navodi da su pritužbe na postupanje osnovnog tužilaštva odbijene od strane Tužilačkog savjeta bez obrazloženja. Dodaje da se o postupanju policije izjasnio Savjet za građansku kontrolu rada policije, koji nije stekao utisak da su policijski službenici reagovali na dovoljno brz, blagovremen, efikasan i najmanje štetan način, kako bi otklonili i najmanju opasnost zbog ponašanja zadržanog lica. Savjet ocjenjuje da ponašanje tužoca, tokom njegovog boravka u prostorijama CB nije trebalo, niti moglo predstavljati ozbiljnu prijetnju, te da su službenici morali postupati sa više profesionalnosti i uzdržanosti. Na kraju, Savjet konstatuje da primjena policijskih ovlašćenja nije bila adekvatna, primjerena i efikasna, odnosno da je bila prekomjerna. U konačnom, tužilac navodi da je nezakonitim radom organa tužene, propustima koji se ogledaju u vidu nesavjesno vođene istrage, koja se ma smatrati nedjelotvornom i neefikasnom, tužiocu prekršen fizički integritet, čija se zaštita jemči članom 28 Ustava Crne Gore i to njegovog proceduralnog aspekta, propustom da se djelotvorno istraži zlostavljanje, a što je potvrđeno odlukom Ustavnog suda. Na ovaj način, uslijed povrede prava ličnosti (ljudskih prava) tužilac ističe da je pretrpio nematerijalnu štetu, te da već duži niz godina živi u kontinuiranoj neizvjesnosti i strahu za sigurnost za sebe i svoju porodicu, zbog činjenice da su, po njegovim tvrdnjama, izvršioi zlostavljanja nekažnjeni i na slobodi, te da ih tužena i ohrabruje nesavjesnim i nedjelotvornim vodenjem istrage. Dake, zbog nezakonitog rada svojih organa, neefikasne i nedjelotvorne istrage na otkrivanju napadača koju karakteriše i potpuna neaktivnost tuženog, isti je odgovoran za nematerijalnu štetu koja se ogleda u povredi prava ličnosti iz člana 210 a Zakona o obligacionim odnosima u vezi člana 3 Evropske konvencije o ljudskim pravima i člana 28 Ustava Crne Gore,odnosno prava na dostojanstvo. Predlaže da sud u skladu sa Odlukom Ustavnog suda (U-III br. 1760/18 od 12.10.2021.godine), usvoji tužbeni zahtjev tužioca i obaveze tuženog da tužiocu na ime nematerijalne štete povrede prava ličnosti iz člana 3 Evropske konvencije o ljudskim pravima i člana 28 Ustava Crne Gore,uslednedjelotvorne istrage, isplati ukupan iznos od EUR 10.000,- sa zakonskom zateznomkamatompočevoddana podnošenja tužbe pa do konačne isplate.

Podneskom od 08.03.2023.godine punomoćnik tužioca je precizirao tužbeni zahtjev, na način što je predložio da sud obaveže tuženu da tužiocu na ime naknade nematerijalne štete zbog povrede prava ličnosti, iz člana 3 Evropske konvencije o ljudskim pravima i čl.28 Ustava Crne Gore, uslijed nedjelotvorne istrage, isplati ukupan iznos od 10.000,00 eura sa pripadajućom zateznom zakonskom kamatom, čpočev od dana

podnošenja tužbe, pa do konačne isplate, u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti presude.

U završnom izlaganju, predložio je da sud usvoji tužbeni zahtjev na način kako je precizirano podneskom od 08.03.2023.godine.

Troškove postupka tražio je sastava predloga za rješavanje spora pred centrom za alternativno rješavanje sporova, sastav tužbe, pristupa održanim i odloženim ročištima i podnesaka, takse na tužbu i odluku suda, uvećanja za satnicu, sve uvećano za iznos PDV-a.

Tuženi je u odgovoru na tužbu, preko zakonskog zastupnika, u bitnom naveo da u cjelosti spori tužbeni zahtjev i smatra da u konkretnom slučaju tužilac svoj zahtjev ne temelji na valjanim razlozima, a time i dokazima. Zakonski zastupnik tužene ukazuje i da su neosnovani navodi o tome da državno tužilaštvo nije zadovoljilo standard koji se odnosi na nezavisnost u postupanju, a što je konstatovao i Ustavni sud Crne Gore u svojoj Odluci U - III broj 1760/18 od 23.06.2021.godine. Smatra da je radi ispitivanja činjeničnih navoda tužioca u toku postupka neopshodno izvršiti uvid u spis predmeta Kt.br.293/19. Ističe da je tužbeni zahtjev previsoko postavljen, o čemu govori i sudska praksa u sporovima ovakve vrste. Ukazuje da je prilikom odlučivanja o predmetnom zahtjevu, kao i visini istog neopshodno voditi računa o značaju povrijeđenog dobra i cilju kome ta naknada služi, ali i tome da se njome ne pogoduje težnjama koje nijesu spojive sa njenom prirodom i društvenom svrhom. Predložio je da se tužbeni zahtjev odbije kao neosnovan i tuženoj naknade troškovi postupka, koliko budu iznosili.

Završno izlaganje tuženog je izostalo, budući da zastupnik tuženog nije pristupio na ročište od 13.06.2023.godine.

Sud je u dokaznom postupku saslušao tužioca u svojstvu parnične stranke, pročitao zapisnik o obezbeđenju lica lišenih slobode od 09.10.2015. godine, rješenje ODT-a u Podgorici Kt.br.293/19 od 18.04.2019.godine, pritužbu etičkom odboru Uprave policije od 12.10.2015.godine, nalaz i mišljenje vještaka dr Nemanje Radojevića Ktn.br.578/15 od 04.02.2016.godine, pročitao Odluku Ustavnog suda Crne Gore od 23.06.2021.godine, U-III br.176/18, pročitao dopis MUP-a br.240/16-71965/20 od 08.11.2016.godine, dopis MUP-a br.07-222/17-5018 od 30.01.2017.godine, dopis MUP-a od 02.11.2015.godine, presudu Osnovnog suda u Podgorici K.br.723/15, presudu Višeg suda u Podgorici Kž.br.727/20, pročitao zahtjev za izuzeće državnog tužioca Vukasa Radonjića i rukovoditeljke državnog tužilaštva Liljane Klikovac od 20.12.2019.godine, pročitao rješenje VDT-a Ktr.br.1154/19 od 22.01.2020.godine, dopis Savjeta za građansku kontrolu rada policije br.69/9-15 od 28.12.2015.godine, zaključak br.69/8-15 od 28.12.2015.godine, rješenje Višeg suda za Prekršaje Crne Gore Pžp.br.1493/15-8 od 02.12.2015. godine, izvršio uvid u spis predmeta ODT-a Ktn.br.587/15 i Kt.br.293/19, zapispročitao zapisnik o saslušanju osumnjičenog od 10.10.2015. godine Kt.br.993/15.

Cijeneći provedene dokaze svaki pojedinačno i u međusobnoj povezanosti, te na osnovu rezultata cjelokupnog dokaznog postupka i navoda stranaka, sud je shodno čl.9 Zakona o parničnom postupku (ZPP), odlučio kao u izreci presude.

Predmet spora je zahtjev tužioca za naknadu nematerijalne štete zbog povrede prava ličnosti usljed nedjelotvorne istrage.

Među strankama je sporan osnov i visina tužbenog zahtjeva.

Saslušan u svojstvu parnične stranke tužilac je naveo da je u oktobru 2015.godine došlo do verbalnog konflikta sa policijskim službenikom, zbog čega je kasnije ja prekršajno osuđen. Naveo je da ne spori činjenicu da je tom prilikom možda grubo i neprimjereno reagovao i da su se sporečkali. Pojasnio je da je tada sjedio sa kumom ispred njegovog ulaza. Tada mu je lice, koje se tek kasnije predstavilo kao policijski službenik, kazalo da se udaljim sa tog mjesta, što on nije odmah poslušao, već je došlo do verbalnog konflikta i tom prilikom je bio pod uticajem alkohola, vrijeđao je ovog službenika, ali je i on njega, nakon čega je ovaj pozvao pojačanje, pa je došla specijalna jedinica, budući da su te iste noći bile masovne demonstracije, izašli su iz vozila i krenuli da ih privedu. Međutim, nakon toga je njegov kum iz revolta, a imajući u vidu i ranija iskustva sa njima, u smislu neprofesionalnog privođenja, kazao "hoćete li to opet da nas bijete", nakon čega je glavnom razbio šoferšajbnu auta koje je bilo pored parkirano, nakon čega su obojica privedeni u Centar bezbjednosti. Tom prilikom ih je u CB primio policijski inspektor Baošić, koji im je pojasnio da treba da sačekaju da će događaj biti procesuiran. Dok smo čekali i dok je kumu ukazivana ljekarska pomoć, naišao je saobraćajni policajac, koji je čuo za ovaj prethodni incident preko radio veze i drsko ga upitao "šta ti misliš ko si ti", nakon čega mu je na isti način odgovorio, a ovaj se zadržao neko vrijeme i otišao. Nakon toga ušao je u kancelariju kod pomenutog inspektora Baošića sa kojim je razgovarao o prethodnom događaju, ukazao je na neprofesionalno ponašanje ovog policijskog službenika koji je kazao njemu i kumu da se uklone sa mjesta gdje su sjedjeli, a takođe je istakao da ova tortura i neprofesionalno ponašanje, generalno policijskih službenika, predugo traje i to prema svim licima koja nijesu "njihovi" . Poslije toga Baošić je nekoliko puta ulazio i izlazio, u jednom trenutku je prokomentarisao "ne znam šta ti je ovo trebalo". ali generalno razgovor sa njim je bio korektan. Nakon toga, u prostorije je ušlo 5-6 specijalno obučених pripadnika policije, koji su imali kačkete i ne sjeća se posebno njihovih lica, ali se dobro sjećam da ga je jedan od njih prvo udario sa lijeve strane lica dok je sjedio na stolici, a nakon toga su svi počeli da gaudaraju. U jednom trenutku pao je na pod, gdje su ga udarali nogama, primio je dosta udaraca po cijelom tijelu i glavi zbog čega su mu i neki zubi ispadali po podu. Ne zna tačno koliko je to sve trajalo, ali zna da kada ga je jedan od njih palicom udario u predjelu koljena lijeve noge gotovo je izgubio svijest, glava mu je bila po lijevoj strani skroz otečena i bio je prekriven hematomima. Kada se sve to dešavalo mogao je da čuje psovke koje su mu upućivali, a nakon svega su ga sproveli u prostorije za zadržavanje i kada se probudio sjutradan osjetio je užasan bol u lijevoj nozi i zaključio je da su mu istu slomili i bio je prekriven hematomima. Zbog svega što mu se izdešavalo bio je dodatno razdražen, dozivao je policijskog službenika koji je došao i otvorio vrata i posmatrao ga a on mu je kazao da zove hitnu pomoć, na šta je ovaj odgovorio da će vidjeti šta može da učini i potom izašao. Zatim je i dalje čekao nadajući se da će neko poslati ljekarsku pomoć, ali niko duže vremena nije dolazio. Ulazili su samo neki ljudi u civilu koji ništa nijesu preduzeli, već su ga samo posmatrali i vratili se nazad. U tom trenutku je zbog svega što se izdešavalo bio vidno izrevoltiran i vrijeđao je i njih i ministra i predsjednika države. Cijeni da su oni nakon toga zaključili da pošalju nekog od njegovih poznanika koji su bili visoko pozicionirani u policiji, pa je tako u jednom trenutku ušao u tu prostoriju Krsmanović policijski službenik, čijeg se imena ne sjeća, ali zna da su se nekada zajedno bavili sportom. Njega je upitao da li je ovo moguće da se sve ovo dešava i tražio da mu pozove hitnu pomoć, nakon čega je on izašao i zvao hitnu pomoć koja je došla, ali su u pritvorsku prostoriju u kojoj se nalazio ušli tek nakon što je policijski službenik kazao da on nijesam u stanju da izađem. Međutim, tom prilikom nijes pregledan i nije mu ukazana ljekarska pomoć, budući da je doktorica koja ga je u tom stanju vidjela bila šokirana tim prizorom i kazala da mora biti hospitalizovan, odnosno da mora doći u urgentni i onda su otišli, da bi se nakon toga pojavio ponovo Krsmanović, koji nije znao šta da preduzme, a

koji je takođe mao pretpostavljene koje je morao da sluša. Ne zna koliko je tu vremena proveo, ali zna da ga je nakon određenog vremena upravo Krsmanović sa još nekim službenikom bukvalno prenio do službenog vozila, kojim su ga transportovali do KBC-a gdje je samo djelimično pregledan. Tom prilikom ortoped je konstatovao prelom noge ili prekid tetiva, stavljena mu je longeta, a nakon toga su mu ispred centra za transfuziju uzeli krv, a prethodno nijesu udovoljili njegovim molbama da obave i druge preglede, jer je smatrao da ima potres mozga, osjećao je mučninu. Poslije toga je na nagovor Krsmanovića u takvom stanju sproveden kod sudije za istragu, koja je takođe vidno bila šokirana stanjem u kom se on nalazio. Nakon ročišta pred sudijom za istragu sproveden je u prostorije CB gdje mu je jedna inspektorka saopštila da je on zapravo osumnjičen da je prvi napao ove policijske službenike, koji su ga brutalno pretukli. Kazala mu je da ima pravo na jedan poziv, pa kako on nije bio u stanju da fizički dođe do telefona koji se u toj prostoriji nalazio, dala mu je da sa njegovog mobilnog pozove brata kom je kratko kazao šta se dogodilo. Poslije toga sproveden je kod izvjesnog Enesa Bakovića, koji je korektno postupao, a nakon toga se uključio ODT Vukas Radonjić, koji je preduzeo sve mjere i radnje bez ikakvog sprovođenja istrage za utvrđivanje odgovornosti ovih policijskih službenika, iako sam je on uporno na tome insistirao. Ukazao je da je u krivičnom postupku ekspresno osuđen. Pojasnio je da su tek tri godine nakon podnošenja prijave preduzimane mjere i radnje u cilju utvrđivanja odgovornosti ovih policijskih službenika, što smatra da se desilo sa zakašnjenjem, s obzirom da je za 20 dana podignut optužni predlog protiv njega, a ponio ga je isti tužilac.

Iz presude ovog suda K.br.723/15 od 10.02.2020.godine utvrđuje se da je tužilac oglašen krivim zbog krivičnog djela napad na službeno lice u vršenju službene dužnosti iz čl.376 st.3 u vezi s.1 i 2 Krivičnog zakonika Crne Gore i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 8 (osam) mjeseci. Navedena presuda potvrđena je presudom Višeg suda u Podgorici Kž.br.727/20 od 11.05.2021.godine.

Iz Rješenja ODT-a u Podgorici Kt.br.293/19 od 18.04.2019.godine proizilazi da je odbačena krivična prijava koju je podnio tužilac kao oštećeni, protiv četiri policijska službenika - osumnjičenih Veska Vukajlovića, Dragana Radinovića, Vojina Đukića i Željka Miranovića, za krivična djela zlostavljanje iz čl.166a st.2 u vezi st.1 i čl.23 st.2 KZ CG i falsifikovanje službene isprave iz čl.414 st.2 u vezi st.1 i čl.23 st.2 KZ CG, jer ne postoji osnovana sumnja da su osumnjičeni izvršili krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti.

Nije sporno da je Rješenjem Suda za prekršaje u Podgorici PP broj 11248/15-3 od 09.10.2015.godine proizilazi da je tužilac oglašen krivim za prekršaj iz čl.11 st.1 Zakona o javnom redu i miru i kažnjen zatvorom od 15 dana, jer je 09.10.2015.godine oko 3,30 sati u Podgorici u Ul. Svetozara Markovića, omalovažavao policijskog službenika Dragoslava Bulatovića, koji je na osnovu zakona vršio javna ovlašćenja, jer mu je rekao "špijune Milov, ko si ti, ja sam ovđe rođen, odakle si ti šljegao, jebem ti majku.", a koja odluka u dijelu odluke o kazni preinačena rješenjem Višeg suda za prekršaje CG PŽP br.1493/15-8 od 02.12.2015.godine, te mu je izrečena novčana kazna od 500,00 eura. Takođe, nije sporno da je dana 12.10.2015.godine tužilac je podnio pritužbu Etičkom odboru Uprave policije na postupanje policijskih službenika u odnosu na njega u noći između 08. i 09.10.2015.godine, navodeći da su isti neprofesionalno primjenjivali policijska ovlašćenja i podvrgli ga nečovječnom i nehumanom postupanju, odnosno zlostavljali ga i mučili prilikom primjene policijskih ovlašćenja. Postupajući po navedenoj pritužbi, Savjet za građansku kontrolu rada policije usvojio je dana 28.12.2015.godine Zaključak br.69/8-15, iz kojeg u bitnom proizilazi ocjena da je u konkretnom slučaju, u načelu, postojala određena potreba da se od strane policijskih službenika primijeni sila, koja je zato u jednom domenu mogla biti

opravdana, da policijski izvještaj i određena priznanja podnosioca pritužbe ukazuju na postojanje određenih bezbjednosnih rizika, koji su trajali određeno vrijeme, ali Savjet nije stekao utisak da su policijski službenici reagovali na dovoljno brz, blagovremen, efikasan i najmanje štetan način, kako bi otklonili i najmanju opasnost zbog ponašanja zadržanog lica, bez obzira da li je po srijedi autodestrukcija ili nasilje, kako se tvrdi, prema drugim licima, u ovom slučaju policijskim službenicima. Dalje se navodi da neadekvatnu profesionalnu procjenu i primjenu policijskih ovlašćenja uostalom snažno potvrđuju, kako povrede konstatovane u medicinskoj dokumentaciji podnosioca pritužbe (ovdje tužioca), tako i povrede kod policijskih službenika za koje Uprava policije tvrde da postoje u svom izvještaju dostavljenom Savjetu. Dodaje se, da imajući u vidu da je prema građaninu Borozanu ovlašćenja primjenjivalo više policijskih službenika, ukupno sedam, osposobljenih za profesionalno postupanje, Savjet ocjenjuje da ponašanje građanina Borozana, tokom njegovog boravka u službenim prostorijama CB Podgorica nije trebalo i ne može predstavljati ozbiljnu prijetnju, jer se radi o građaninu skromnije građe i narušenog zdravlja, pa je ocjena Savjeta da su policijski službenici morali postupati i reagovati sa više profesionalnosti, uzdržanosti i posebno koristiti neka druga sredstva prinude, poput spreja ili sredstava za vezivanje. Konačan zaključak Savjeta je da primjena policijskih ovlašćenja od strane službenika policije Milinka Dujovića, Draga Filipovića, Mila Baošića, Veska Vukajlovića, Željka Miranovića, Vojina Đukića i Dragana Radinovića nije bila adekvatna, primjerena i efikasna, odnosno bila je prekomjerna.

Članom 207 Zakona o obligacionim odnosima ("Sl. list CG", br. 47/2008, 4/2011 - drugi zakon i 22/2017) ZOO, propisano je da su prava ličnosti: pravo na život, pravo na fizički (tjelesni) integritet, pravo na psihički (duševni) integritet, pravo na slobodu, pravo na čast, pravo na ugled, pravo na zaštitu privatnog života, pravo na dostojanstvo, pravo na sopstveni lik, pravo na sopstveni glas, pravo na prepisku i lične zapise, pravo na lični identitet, moralna komponenta autorskih prava, kao i druga prava ličnosti propisana Ustavom, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima i opšte prihvaćenim pravilima međunarodnog prava i posebnim zakonima.

Članom 28 Ustava Crne Gore propisano je da se jemči dostojanstvo i sigurnost čovjeka, da se jemči nepovredivost fizičkog i psihičkog integriteta čovjeka, njegove privatnosti i ličnih prava, da niko ne smije biti podvrgnut mučenju ili nečovječnom ili ponižavajućem postupanju, te da se niko ne smije držati u ropstvu ili ropском položaju.

Članom 3 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda propisano je da niko ne smije biti podvrgnut mučenju ili nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju.

S tim u vezi, valja ukazati na stavove ESLJP zauzete u presudi Baranin, Vučković protiv Crne Gore (appl.br. 24655/18 i 24656/18, stav.132) iz koje proizilazi da: "bilo koji nedostatak u istrazi koji ugrožava njen kapacitet da ustanovi okolnosti predmeta ili odgovorne osobe nosi rizik da ona odstupa od zahtijevanog standarda djelotvornosti (vidjeti Mocanu i drugi protiv Rumunije [VV], br. 10865/09 i 2 drugih, stav 322, ECHR 2014. godine (izvodi); El-Masri protiv Bivše jugoslovenske Republike Makedonije [VV], br. 39630/09, stav 183, ECHR 2012.; i Bouyid, gore citiran, stav 120). Postoji nekoliko kriterijuma koje istraga mora zadovoljiti u svrhe ispunjenja procesne obaveze na osnovu članova 2. i 3. Konvencije (vidjeti mutatis mutandis, Ramsahai i drugi protiv Holandije [VV], br. 52391/99, stav 323-346, ECHR 2007-II). Ti elementi su međusobno povezani i svaki od njih nije sam po sebi cilj kao što je to slučaj sa zahtjevima u vezi osiguravanja pravičnog suđenja na osnovu člana 6. Riječ je o kriterijumima koji zajedno omogućavaju ocjenjivanje stepena djelotvornosti istrage. Sva pitanja se moraju ocijeniti upravo u odnosu na tu svrhu

djelotvrne istrage (vidjeti, Mustafa Tuns i Fecire Tun protiv Turske, [VV], br. 24014/05, stav 225, 14. april 2015. godine, i Nicolae Virgiliu Tnase protiv Rumunije [VV], br. 41720/13, stav 171, 25. jun 2019. godine). 133. Najprije, djelotvorna istraga je ona koja je adekvatna, odnosno, ista bi trebalo da dovede do identifikacije i ukoliko je odgovarajuće, kažnjavanja odgovornih lica (vidjeti Armani Da Silva protiv Ujedinjenog Kraljevstva [VV], br. 5878/08, stavovi 233 i 243, 30. mart 2016. godine; Labita, gore citiran, stav 131; Boicenco protiv Moldavije, br. 41088/05, stav 120, 11. jul 2006. godine; i Stanimirović protiv Srbije, br. 26088/06, stav 40, 18. oktobar 2011. godine). U suprotnom, opšta zakonska zabrana mučenja i nečovječnog i ponižavajućeg postupanja i kažnjavanja, bila bi, uprkos njenoj osnovnoj važnosti, nedjelotvorna u praksi, a državni službenici bi mogli u nekim slučajevima zloupotrijebiti prava onih koje kontrolišu stvarnim nekažnjavanjem (vidjeti Labita, gore citiran, stav 131).

134. Drugo, da bi istraga bila djelotvorna, osobe koje su odgovorne za njeno vođenje moraju biti nezavisne od osoba koje su predmet istrage (vidjeti, na primjer, Mustafa Tuns i Fecire Tuns, gore citiran, stavovi 222-224; Barbu Anghelescu protiv Rumunije, br. 46430/99, stav 66, 5. oktobar 2004. godine; i Kurnaz i drugi protiv Turske, br. 36672/97, stav 56, 24. jul 2007. godine). Ovo podrazumijeva ne samo nedostatak hijerarhijske i institucionalne povezanosti već takođe i nezavisnost sa praktičkog stanovišta (vidjeti, među mnogim drugim izvorima citiranja, Mocanu i drugi, gore citiran, stav 320; Ramsahai i drugi, gore citiran, stav 325; Nachova i drugi protiv Bugarske [VV], br. 43577/98 i 43579/98, stav 110, ECHR 2005-VII; vidjeti takođe Ergi protiv Turske, 28. jul 1998. godine, stavovi 83 i 84, Izvještaji 1998-IV, gdje je istraga javnog tužioca pokazala nedostatak nezavisnosti usljed prekomjernog oslanjanja na informacije koje su pružili žandarmi umiješani u incident).

135. Treće, istraga mora biti temeljna, što znači da vlasti moraju uvijek ozbiljno da pokušaju da otkriju šta se desilo te se ne smiju oslanjati na ishitrene ili neosnovane zaključke da bi okončali istragu ili kao osnov njihovih odluka (vidjeti Mocanu i drugi, stav 325, i El-Masri, stav 183, obagorecitirana). 136. Četvrto, zahtjev za postojanje hitnosti i razumne ekspeditivnosti se podrazumijeva u ovom kontekstu. Iako mogu postojati prepreke ili poteškoće koje mogu spriječiti napredak u istrazi u određenoj situaciji, brzi odgovor vlasti u istrazi navoda o zlostavljanju se može generalno smatrati suštinski bitnim za održavanje povjerenja javnosti u njihovo poštovanje vladavine prava, te za sprječavanje bilo kakve pojave koluzije ili tolerisanja nezakonitih radnji (vidjeti Bouyid, gore citiran, stav 121). Ova obaveza brzog reagovanja podrazumijeva da vlasti moraju reagovati čim se podnese zvanična pritužba. Čak i ako, striktno govoreći, nije podnijeta nikakva pritužba, istraga mora početi ako postoje dovoljno jasne indikacije da se dogodilo zlostavljanje (vidjeti Stanimirović, gorecitiran, stav 39).

137. Peto, djelotvorna istraga je ona koja pruža dovoljno prisustvo javnog nadzora da bi se obezbijedila odgovornost. Iako stepen javne kontrole može varirati, podnosiocu žalbe mora biti omogućen djelotvoran pristup istražnom postupku u svim njegovim fazama (vidjeti, na primjer, Mocanu i drugi, gore citirani, stav 324; Bat? i drugi protiv Turske, br. 33097/96 i 57834/00, stav 137, ECHR 2004-IV (izvodi); i Gjini, gore citiran, stav 95, uz ostale navedene izvore citiranja)."

Dakle, naprijed citirani član 3 Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda obuhvata tri odvojene kategorije zabranjenog postupanja ili kažnjavanja: i) mučenje; ii) nečovječno postupanje/kažnjavanje; iii) ponižavajuće postupanje/kažnjavanje. Pri tome, nečovječno ili ponižavajuće postupanje, odnosno kažnjavanje uobičajeno se naziva zlostavljanje. U opštem smislu, a prema praksi navedenog suda da bi se primijenio član 3, patnja i poniženje nanijeto žrtvi moraju da budu jačeg intenziteta od onoga koji inače izazivaju legitimni oblici postupanja ili kažnjavanja. Evropski sud za ljudska prava obično tvrdi da "član 3 Konvencije sadrži jednu od najtemeljnijih vrijednosti demokratskih društava".

Odlukom Ustavnog suda Crne Gore U - III broj 1760/18 od 23.06.2021. godine usvojena je ustavna žalba tužioca i utvrđeno je da je podnosiocu ustavne žalbe, u postupku istrage Osnovnog državnog tužilaštva u Podgorici, u predmetu Ktn.br.587/15 i Kt.br.293/19 povrijeđen procesni aspekt člana 28 Ustava Crne Gore i čl.3 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Iz navedene Odluke proizilazi da je istraga ozbiljnih navoda o zlostavljanju podnosioca bila temeljna, da je nadležno državno tužilaštvo sprovodilo istragu na način koji zadovoljava standard nezavisne istrage, ali da pored navedenog istraga mora da bude i brza i ekspeditiva. S tim u vezi, Ustavni sud nalazi da od trenutka saznanja za navodno postupanje pripadnika interventne jedinice Stanice policije za JTM, Tužilaštvo nije "hitno" postupalo, obzirom da je od izvršenja predmetnog krivičnog djela (09.10.2015.godine) do dana odlučivanja po krivičnoj prijavi (19.04.2019.godine), protekao znatan vremenski period (više od 3 godine), pa usljed nedostatka ekspeditivnosti u postupanju Ustavni sud nalazi neispunjenje pozitivne obaveze Osnovnog državnog tužilaštva u Podgorici, da poštuje i zaštiti procesni aspekt prava iz čl.28 Ustava i čl.3 Evropske konvencije.

Prema tome, da u konkretnom slučaju nije sprovedena djelotvorna istraga po krivičnoj prijavi koju je podnio tužilac ODT u Podgorici utvrđuje se iz odluke Ustavnoga sud Crne Gore od 23.06.2021.godine, U-III br.176/18, a što dalje znači da je nepostupanjem nadležnog organa povrijeđeno jedno od elementarnih ljudskih prava tužoca, pravo na djelotvornu istragu. Stoga, imajući u vidu da utvrđene propuste istrage, po ocjeni suda, došlo je do povrede procesnog aspekta člana 3 Evropske konvencije o ljudskim pravima, jer je konkretna istraga bila nedjelotvorna, prije svega zbog dužine trajanja i nedostatka ekspeditivnosti u postupanju.

Za odlučivanje o visini naknade nematerijalne štete sud je prije svega imao u vidu čl.207 ZOO kojim je propisano da su prava ličnosti između ostalog i druga prava ličnosti propisana Ustavom, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima i opšte prihvaćenim pravilima međunarodnog prava i posebnim zakonima. Nadalje, čl.210a istog zakona je propisano da u slučaju povrede prava ličnosti sud će, prema težini povrede i okolnostima slučaja, dosuditi pravičnu novčanu naknadu, nezavisno od naknade materijalne štete, kao i u odsustvu materijalne štete, dok je stavom dva propisano da prilikom odlučivanja o zahtjevu za pravičnu naknadu i o njenoj visini, sud vodi računa o svim okolnostima slučaja, a naročito o vrsti, načinu nanošenja i trajnim posljedicama povrede, životnoj dobi oštećenog, zanimanju i uopšte ličnoj situaciji oštećenog, o činjenici da li su stranke osigurane, o ekonomskoj situaciji oštećenog, vremenu trajanja neosnovanog lišenja slobode, cilju kome služi novčana naknada, ali i o tome da se ne pogoduje težnjama koje nijesu spojive sa njenom prirodom i društvenom svrhom. Članom 220 ZPP propisano je da sud prilikom naknade nematerijalne štete odlučuje po slobodnoj procjeni.

Imajući u vidu utvrđenu povredu jednog od temeljnih ljudskih prava prema tužiocu, koja se ogleda kroz nedjelotvornu istragu tužene u tome pravcu, kao i sudsku praksu kako domaćih sudova, tako i Evropskog suda za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, sud nalazi da pravična naknada po naznačenom traženom pravnom osnovu iznosi od 5.000,00 eura, za koji sud nalazi da predstavlja realnu satisfakciju zbog pričinjene povrede od strane tužene, dok je odbio tužbeni zahtjev po naznačenom traženom pravnom osnovu za iznos od još 5.000,00 eura mimo dosuđenog nalazeći da je u tom dijelu tužbeni zahtjev previsoko postavljen.

Prilikom odmjeravanja visine naknade, sud je uzeo u obzir da naknada štete u konkretnom slučaju nema karakter kompenzacije za pretrpljene duševne bolove, već se

radi o satisfakciji, odnosno sud je uzeo u obzir značaj povrijeđenog dobra i cilj kome ta naknada služi, ali i tome da se njome ne pogoduje težnjama koje nijesu spojive sa njenom prirodom i društvenom svrhom. Ovo sve kod činjenice što je smisao štete u ovom postupku naknada zbog činjenice nedjelotvorne istrage od strane tužene, sa kojom se žrtva, odnosno tužilac novčano motiviše sa ciljem da izgubi status žrtve prema prihvaćenim standardima, pa sud cijeni da se imajući u vidu sve okolnosti konkretnog slučaja navedeni cilj postiže dosudjivanjem novčanog iznosa kao u izreci presude.

Na dosuđeni iznos tužiocu je priznato pravo za zakonsku zateznu kamatu saglasno odredbi čl.210d ZOO-a i to od dana podnošenja tužbe, pa do konačne isplate.

Sud je cijenio i ostale provedene dokaze, ali imajući u vidu da je isti nisu od značaja za drugačiju odluku u ovoj pravnoj stvari, nije ih posebno komentarisao.

Odlučujući o troškovima postupka, shodno čl.151 st.1 u vezi čl.161 ZPP, a krećući se u okviru zahtjeva tužioca sud je obavezao tuženu da tužiocuna ime troškova postupka plati iznos od 408,38 eura. Prije svega sud je pošao od činjenice da je vrijednost spora u konkretnom slučaju 10.000,00 eura. Stoga, osnovica za obračuna troškova postupka shodno Tar.br.5 iznosi 150,00€. Imajući u vidu da je tužilac uspio u sporu u iznosu od 5.000,00 eura, što je od vrijednosti spora koja iznosi 10.000,00 eura, 50%, to je sud shodno čl.152 ZPP obračunao troškove srazmjerno uspjehu u sporu.

Troškovi sastava tužbe iznose 150,00eura, troškovi zastupanja punomoćnika na tri održana ročišta (16.12.2022.; 31.03.2023.; 13.06.2023.godine) iznos od po 150,00 eura, pristupa jednom odloženom ročištu (16.02.2023.godine) iznos od 75,00 eura, što sve ukupno iznosi 675,00 eura. S obzirom na uspjeh u sporu od 50% sud nalazi da troškovi postupka koji pripadaju tužiocu iznose 337,50 eura, uvećani za PDV u iznosu od 21% (odnosno 70,87 eura), čine ukupne troškove u iznosu od 408,38 eura. Troškovi su obračunati shodno vrijednosti spora i Tar.brojevima 5, 7 i 8 AT CG.

Sud tužiocu nije dosudio troškove na ime sastava podnesaka budući da isti nijesu bili nužni za vođenje parnice, što je sud cijenio shodno čl.153 ZPP.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u izreci presude.

OSNOVNI SUD U PODGORICI

Dana 12.07.2023.godine

SUDIJA

Nina Ojdanić s.r

PRAVNA POUKA:

Protiv ove presude dozvoljena je žalba Višem sudu u Podgorici a preko ovog suda u roku 15 dana od dana prijema iste.

ZTO: Dragana Mihailović

